

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

N Á L E Z

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 227/2017-39

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 31. mája 2017 v senáte zloženom z predsedu Petra Brňáka, sudcu Milana Lalíka a sudkyne Marianny Mochnáčovej prerokoval prijatú sťažnosť [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted], a [redacted], zastúpených advokátom JUDr. Danielom Blyšťanom, Advokátska kancelária JUDr. Daniel Blyšťan s. r. o., Užhorodská 21, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 16/2008 a postupom Krajského súdu v Bratislave v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 248/2011 (toho času vedenom pod sp. zn. 2 Co 50/2015) a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [redacted], [redacted], [redacted] a [redacted] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 16/2008 a postupom

Krajského súdu v Bratislave v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 248/2011 (toho času vedenom pod sp. zn. 2 Co 50/2015) porušené boli.

2. Krajskému súdu v Bratislave v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 50/2015 (predtým sp. zn. 2 Co 248/2011) prikazuje konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

3. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie každému po 1 500 € (slovom tisícpäťsto eur), ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný zaplatiť im do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia v sume 728,40 € (slovom sedemstodvadsaťosem eur a štyridsať centov) na účet ich právneho zástupcu JUDr. Daniela Blyšťana, Advokátska kancelária JUDr. Daniel Blyšťan s. r. o., Užhorodská 21, Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Sťažnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] vo zvyšnej časti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. apríla 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (spolu ďalej len „sťažovatelia“) vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej

len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 16/2008 a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 248/2011 (toho času vedenom pod sp. zn. 2 Co 50/2015).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľmi namietané konanie sa začalo v roku 2007 podaním žaloby okresnému súdu o zaplatenie sumy 47 629,99 Sk a doteraz nie je právoplatne skončené. Podľa sťažovateľov sa konanie ako celok vedené okresným súdom aj krajským súdom, ktoré ku dňu podania sťažnosti trvá viac ako 10 rokov a nie je právoplatne skončené, vyznačuje neprimeranými priet'ahmi porušujúcimi nimi označené práva.

3. Sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd vo veci rozhodol nálezom, ktorým vysloví porušenie nimi označených práv (základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 16/2008 a postupom krajského súdu v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 248/2011 (toho času vedenom pod sp. zn. 2 Co 50/2015), prikázal okresnému súdu aj krajskému súdu v označenom konaní konať bez priet'ahov a priznal každému zo sťažovateľov finančné zadosťučinenie v sume 5 000 € a náhradu trov konania.

4. Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 227/2017-20 z 3. mája 2017 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľov na ďalšie konanie.

5. Na výzvu ústavného súdu sa k sťažnosti vyjadril krajský súd listom sp. zn. 1 SprV 184/2017 z 24. apríla 2017, v ktorom s poukazom na zmeny v zložení príslušného odvolacieho senátu a počet pridelených vecí uviedol, že predmetnú vec nebolo možné z objektívnych dôvodov vybaviť bez priet'ahov. Krajský súd vo svojom liste sp. zn. 1 SprV 184/2017 z 15. mája 2017 zotrval na svojom vyjadrení z 24. apríla 2017.

6. Okresný súd sa k sťažnosti vyjadril listom sp. zn. Spr. 3317/2017 z 9. mája 2017, v ktorom uviedol chronologický opis ním vykonaných úkonov vo veci a zdôraznil, že k čiastočným priet'ahom v konaní zo strany okresného súdu došlo len v roku 2009, a preto okresný súd nemôže niesť zodpovednosť za ostatné obdobie konania, kedy na jeho strane k priet'ahom už nedochádzalo a spis sa nachádzal na krajskom súde v odvolacom konaní, resp. na Najvyššom súde Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v dovolacom konaní.

7. Podaním doručeným ústavnému súdu 19. mája 2017 sťažovatelia v reakcii na vyjadrenia okresného súdu a krajského súdu zotrvali na dôvodnosti svojej sťažnosti.

8. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde vo veci sťažnosti sťažovateľov upustil od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa so stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci. V dôsledku toho senát predmetnú sťažnosť prerokoval na svojom zasadnutí bez prítomnosti účastníkov, ich zástupcov a verejnosti len na základe písomne podaných stanovísk účastníkov a obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu.

II.

9. Ústavný súd z vyžiadaného spisu okresného súdu sp. zn. 10 C 16/2008 v spojení so sťažnosťou, vyjadreniami okresného súdu a krajského súdu k sťažnosti, ako aj v spojení s obsahom spisu ústavného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. II. ÚS 324/09 (v ktorej bol zisťovaný a posudzovaný priebeh namietaného konania na základe skoršej sťažnosti sťažovateľov) zistil tento priebeh konania:

- konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 10 C 16/2008 sa začalo podaním žaloby zo strany sťažovateľov 19. marca 2007 o zaplatenie sumy 47 629,99 Sk s príslušenstvom z titulu vrátenia ceny zájazdu po odstúpení sťažovateľmi od zmluvy o obstaraní zájazdu pre jej porušenie zo strany žalovaného (Cestovnej kancelárie [REDAKOVANÉ]). Okresný súd 15. mája 2007 vydal vo veci platobný rozkaz, proti ktorému bol žalovaným podaný odpor. Okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 10 C 16/2008-

178 zo 7. februára 2011 tak, že žalobu sťažovateľov zamietol. Okresný súd vo veci konal od 19. marca 2007 do 8. júna 2011, t. j. 4 roky a necelé tri mesiace;

- predkladacou správou okresného súdu z 8. júna 2011 bol spis predložený krajskému súdu na odvolacie konanie o sťažovateľmi podanom odvolaní proti rozsudku okresného súdu zo 7. februára 2011. Krajský súd viedol odvolacie konanie pod sp. zn. 2 Co 248/2011 a rozsudkom č. k. 2 Co 248/2011-213 z 20. marca 2013 potvrdil odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu. Spis bol vrátený okresnému súdu 14. mája 2013. Krajský súd vo veci konal od 8. júna 2011 do 14. mája 2013, t. j. necelé 2 roky;

- sťažovatelia 28. júna 2013 podali prostredníctvom okresného súdu dovolanie proti rozsudku krajského súdu z 20. marca 2013. Po prvotných úkonoch bol spis 18. októbra 2013 predložený najvyššiemu súdu na dovolacie konanie. Najvyšší súd vo veci rozhodol uznesením č. k. 6 Cdo 362/2013-241 z 12. decembra 2014 tak, že napadnutý rozsudok krajského súdu z 20. marca 2013 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. *Spis bol doručený okresnému súdu 23. januára 2015 a následne ním predložený 17. februára 2015 krajskému súdu na ďalšie odvolacie konanie. Dovolacie konanie v spojení s úkonmi realizovanými okresným súdom v súvislosti s podaným dovolaním sťažovateľov trvalo od 28. júna 2013 do 17. februára 2015, t. j. 1 rok a necelých 8 mesiacov;*

- po zrušení skoršieho rozhodnutia krajského súdu vydaného v odvolacom konaní najvyšším súdom bolo odvolacie konanie ďalej vedené krajským súdom pod sp. zn. 2 Co 50/2015, a to od 17. februára 2015. Ako to z vyjadrenia krajského súdu, ako aj predloženého súdneho spisu vyplýva, krajský súd ani po viac ako 2 rokoch od zrušenia jeho skoršieho rozhodnutia a vrátenia veci na ďalšie konanie vo veci nerozhodol;

- spis bol ústavnému súdu doručený 15. mája 2017.

III.

10. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Sťažovatelia sa sťažnosťou domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov, a zároveň namietajú aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

12. Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 20/02).

13. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak, ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04).

14. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

15. Táto povinnosť súdu a sudcu vyplývala do 30. júna 2016 z ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý bol s účinnosťou od 1. júla 2016 zrušený, a počnúc týmto dňom je úprava Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), civilného mimosporového poriadku a správneho súdneho konania predmetom Civilného

sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“) a Správneho súdneho poriadku (ďalej aj „SSP“).

16. Povinnosť súdu a sudcu konať bez prietáhov podľa právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 vyplývala z § 6 OSP, ktorý súdu prikazoval, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupoval tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prerokovaná a rozhodnutá, ako aj z § 117 ods. 1 OSP, podľa ktorého bol sudca povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov, a z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, keď sa bude konať nové pojednávanie.

17. Povinnosť súdu a sudcu konať bez prietáhov podľa právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016 je *expressis verbis* zakotvená ako základný princíp civilného sporového konania v čl. 17 CSP a čl. 12 CMP, podľa ktorých súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu (podľa CSP), resp. účastníkov konania (podľa CMP) a iných osôb. V zmysle § 5 SSP sa okrem iných týmto základným princípom civilného sporového konania spravuje aj konanie pred správnym súdom. Tento základný princíp konania je premietnutý do ďalších ustanovení Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku so zohľadnením osobitostí jednotlivých druhov konaní tvoriacich predmet úpravy týchto poriadkov.

18. Povinnosť súdu konať bez prietáhov vyplýva napríklad z § 157 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania, z ustanovení § 153 CSP o sudcovskej koncentrácii konania, ďalej z ustanovení § 168 – § 172 CSP o predbežnom prejednaní sporu a následkoch neprítomnosti strán, aj z § 179 ods. 1 CSP, podľa ktorého pojednávanie vedie súd tak, aby sa mohlo rozhodnúť spravidla na jedinom

pojednávaniu s prihliadnutím na povahu konania a účel tohto zákona, alebo § 183 ods. 1 prvej vety CSP, podľa ktorej pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov.

19. V zmysle § 25 SSP sa citované ustanovenia Civilného sporového poriadku primerane použijú aj na konanie správneho súdu podľa Správneho súdneho poriadku, pričom povinnosť súdu konať bez prieťahov vyplýva aj s ustanovení § 103 ods. 1 SSP, podľa ktorého ak sa konanie začalo, postupuje v ňom správny súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie rozhodnutá. Správny súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci konania nečinní. Účastníci konania sú povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky a dbajú na pokyny správneho súdu. Ďalej táto povinnosť správneho súdu vyplýva z § 105 ods. 1 SSP, podľa ktorého ak správny súd nariadi pojednávanie, pripraví ho tak, aby bolo možné rozhodnúť vo veci spravidla na jedinom pojednávaní, a z § 115 SSP, podľa ktorého pojednávanie možno odročiť len z dôležitých dôvodov alebo z dôvodu uskutočnenia neverejnej porady a vyhotovenia výroku rozhodnutia správneho súdu. Správny súd môže odročiť pojednávanie aj vtedy, ak to účastníci konania zhodne navrhnú.

20. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona (civilné mimosporové konania, pozn.) sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Povinnosť súdu konať v civilnom mimosporovom konaní bez prieťahov je vyjadrená napr. aj v § 30 CMP, podľa ktorého po začatí konania postupuje súd v súčinnosti s ostatnými subjektmi konania tak, aby bola vec v čo najkratšom čase prejednaná a rozhodnutá, ďalej v § 31 CMP, podľa ktorého súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní, ale aj v ustanovení § 34 CMP o vylúčení aplikácie okrem iných ustanovení Civilného sporového poriadku o koncentrácii konania (vrátane sudcovskej koncentrácie konania).

21. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú

právna, faktická, prípadne procesná zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

22. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že predmet posudzovaného konania (nároky na vrátenia ceny zájazdu po odstúpení od zmluvy) sa nejaví po skutkovej ani právnej stránke za taký zložitý, aby zložitosť veci mohla ospravedlniť celkovú dĺžku posudzovaného konania.

23. Správanie účastníkov konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu označených práv sťažovateľa. Ústavný súd nezistil žiadne okolnosti, ktorými by sťažovatelia mohli prispieť k zásadnému predĺženiu prebiehajúceho súdneho konania.

24. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v uvedenom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bol postup okresného súdu a krajského súdu v predmetnej veci. Ústavný súd zistil priebeh namietaného konania tak, ako je opísaný v II. časti tohto nálezu. Ústavný súd aj keď posudzoval konanie ako celok, t. j. spolu postup okresného súdu aj krajského súdu, zohľadnil nemožnosť okresného súdu ovplyvniť priebeh konania po predložení veci na odvolacie konanie. Preto je potrebné pripísať na vrub krajskému súdu obdobie ním vedeného odvolacieho konania, ako aj najvyššiemu súdu, ktorý viedol dovolacie konanie, v ktorom bolo zrušené skoršie rozhodnutie krajského súdu, teda obdobie v trvaní necelých 6 rokov konania (obdobie od 8. júna 2011 dosiaľ).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že k celkovej dĺžke konania prispel vo výraznejšej miere krajský súd v porovnaní s postupom okresného súdu, ktorý vo veci po 4 rokoch rozhodol. Vzhľadom na celkovú dĺžku posudzovaného konania v trvaní viac ako 10 rokov ústavný súd konštatuje, že konanie ako celok charakterizujú priet'ahy v konaní.

25. Ústavný súd preto konštatuje, že postupom okresného súdu a postupom krajského súdu v posudzovanom konaní ako celku došlo k porušeniu základného práva sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

IV.

26. Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal.

27. Vzhľadom na to, že v čase rozhodovania ústavného súdu nebolo posudzované konanie skončené a vo veci stále prebieha odvolacie konanie, ústavný súd vyhovel sťažnosti v časti návrhu na uloženie príkazu krajskému súdu konať bez zbytočných prietáhov v zmysle § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde.

28. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie. Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

29. Sťažovatelia žiadali o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 5 000 € každému z nich samostatne z dôvodov uvedených v sťažnosti, poukazujúc najmä

na dlhotrvajúcu právnu neistotu. Podľa názoru ústavného súdu prichádza v tomto prípade do úvahy priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Ústavný súd považoval priznanie sumy 1 500 € každému zo sťažovateľov za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Pri ustálení sumy finančného zadosťučinenia ústavný súd prihliadal na celkovú dobu posudzovaného súdneho konania a jeho priebeh a na mieru zavinenia konajúcich súdov na vzniknutých prieťahoch v posudzovanom konaní. Finančné zadosťučinenie ústavný súd priznal sťažovateľom vo vzťahu ku krajskému súdu z dôvodu zohľadnenia miery zavinenia krajského súdu na prieťahoch v konaní v porovnaní s mierou zavinenia zo strany okresného súdu. Ústavný súd v súlade s čl. 127 ods. 3 ústavy a § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde časti sťažnosti, v ktorej sťažovatelia žiadali priznať finančné zadosťučinenie nad ústavným súdom priznanú sumu, nevyhoveli.

30. Ústavný súd priznal sťažovateľom (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) úhradu trov konania z dôvodu ich právneho zastúpenia advokátom. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľov ústavný súd vychádzal z príslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2017, ak ide o spoločné úkony pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb, je 73,67 € (§ 11 ods. 3 v spojení s § 13 ods. 2 vyhlášky) a hodnota režijného paušálu je 8,84 €.

31. S poukazom na výsledok konania vznikol každému zo sťažovateľov nárok na úhradu trov za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2017 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti ústavnému súdu t. j. 2 x 73,67 €) spolu s režijným paušálom za dva úkony (2 x 8,84 €), t. j. spolu u jedného sťažovateľa v sume 165,02 € a u štyroch sťažovateľov v sume 660,08 €. Vzhľadom na to, že právny zástupca sťažovateľov je platiteľom dane z pridanej hodnoty, sťažovatelia majú nárok na náhradu trov spolu s 20 % daňou z pridanej hodnoty (20 % zo sumy 660,08 €), t. j. spolu vo výške 792,096 €.

Pretože si sťažovatelia prostredníctvom svojho právneho zástupcu uplatnili nárok na náhradu trov vo výške 728,40 €, ústavný súd im priznal nárok len v nimi uplatňovanej výške.

32. Ústavný súd nepriznal úhradu trov za jeden úkon právnej služby (stanovisko k vyjadreniu okresného súdu), pretože toto vyjadrenie neobsahovalo žiadne skutočnosti významné pre rozhodnutie ústavného súdu.

33. Priznanú úhradu trov konania je krajský súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľov (§ 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP).

34. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. mája 2017